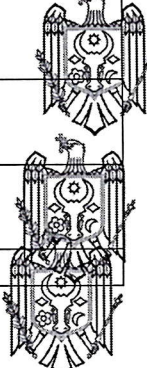

	REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII IMSP CENTRUL DE SĂNĂTATE CRIULENI MD 4801 , or Criuleni, str.Ștefan cel Mare 1 , Tel 0248 22 2 45 , e-mail: cscriuleni@ms.md	Ed.:1 Rev.:0 Exemplar: 20 Data aplicării: 09.12.2025 Pag.: 1/11
	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA COPIIULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE DECIZIE	Cod: POS-SJ-10

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
REAȚIONAREA RAPIDĂ ȘI SESIZAREA ORGANELOR
COMPETENTE RESPONSABILE DE PROTECȚIA COPIIULUI ȘI A PACIENȚILOR
FĂRĂ CAPACITATE DE DECIZIE

1. LISTA RESPONSABILILOR DE ELABORAREA, VERIFICAREA ȘI
APROBAREA EDIȚIEI

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele, prenumele	Funcția	Data	Semnătura
1.1	Elaborat	Rusu Elena	Specialist Subdiviziunea Managementul Calității	Digitally signed by Rusu Elena Date: 2025.12.05 16:13:28 EET Reason: MoldSign Signature Location: Moldova	
1.2	Verificat	Novițchi Tatiana	Șefa SMF1	Digitally signed by Novițchi Tatiana Date: 2025.12.08 13:16:56 EET Reason: MoldSign Signature Location: Moldova	
1.3	Aprobat	Panico Violeta	Șefa IMSP CS Criuleni	Digitally signed by Panico Violeta Date: 2025.12.05 16:42:21 EET Reason: MoldSign Signature Location: Moldova	

2. SITUAȚIA EDIȚIILOR ȘI A REVIZIILOR

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției /reviziei ediției
2.1	Ediția 1			
2.2	Revizia 1			

REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
IMSP CENTRUL DE SĂNĂTATE CRIULENI
MD 4801 , or Criuleni, str.Ștefan cel Mare 1 , Tel 0248 22 2 45 ,
e-mail: cscriuleni@ms.md

Ed.:1 Rev.:0

Exemplar: 20

Data aplicării:
09.12.2025

Pag.: 2/11

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA
COPILULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE
DECIZIE

Cod: POS-SJ-10

3. LISTA PERSOANELOR LA CARE SE DIFUZEAZĂ EDIȚIA

Nr. Crt.	Scopul difuzării	Nr. de exemplare transmise sau varianta electronică	Compartiment	Funcția
3.1	Aplicare	Varianta electronică transmisă prin email de serviciu	Conducerea	Șefa IMSP CS Criuleni
			CS, OMF, OS	Medici, asistente
3.2	Evidență	Varianta electronică transmisă prin email de serviciu	Subdiviziunea Managemental Calității	Specialist Subdiviziunea Managemental Calității

Prezenta procedură se distribuie electronic prin intermediul poștei electronice de serviciu către toți salariații IMSP CS Criuleni. Medicii din cadrul OMF, OS sunt desemnați responsabili pentru diseminarea procedurii către salariații din subordine.

Insusit de			
Nume Prenume	Funcția	Semnatura	Data
Panico Violeta	Șefă CS Criuleni		
Novițchi Tatiana	Medic de familie		
Ogor Tatiana	Medic de familie		
Lupașco Ludmila	Medic de familie		
Clius Ala	Medic de familie		
Brînză Marin	Medic de familie		
Stahi Ala	Medic de familie		
Verlan Aliona	Medic de familie		
Baluțel Larisa	Medic de familie		
Brînză Lidia	Medic de familie		
Voinescu Larisa	Medic de familie		
Vartic Larisa	Medic de familie		
Evtodiev Laurenția	Medic de familie		
Cebotari Ala	Medic de familie		
Reabaia Olesea	Medic de familie		
Grosu Corina	Medic de familie		

REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
IMSP CENTRUL DE SĂNĂTATE CRIULENI
MD 4801 , or Criuleni, str.Ștefan cel Mare 1 , Tel 0248 22 2 45 ,
e-mail: cscriuleni@ms.md

Ed.:1 Rev.:0

Exemplar: 20

Data aplicării:

09.12.2025

Pag.: 3/11

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA
COPILULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE
DECIZIE

Cod: POS-SJ-10

Olcenco Ecaterina	Medic de familie	<i>Olcenco</i>	
Rîbac Victoria	Medic de familie	<i>Rîbac</i>	
Moșneguț Maria	Medic pediatru	<i>Moșneguț</i>	
Vanica Nina	As.med.șef SMF nr.1	<i>Vanica</i>	
Perciuleac Viorica	As.med.șef SMF nr.2	<i>Perciuleac</i>	
Loghin Valentina	Asistentă medicală	<i>Loghin</i>	
Bologa Larisa	Asistentă medicală	<i>Bologa</i>	
Palamarciuc Larisa	Asistentă medicală	<i>Palamarciuc</i>	
Pavlov Feodosia	Moașă	<i>Pavlov</i>	
Samoila Ludmila	Asistentă medicală	<i>Samoila</i>	
Samoil Maria	Asistentă medicală	<i>Samoil</i>	
Climenciuc Iulia	Asistentă medicală	<i>Climenciuc</i>	
Samoil Victoria	Asistentă medicală	<i>Samoil</i>	
Boșcanean Eugenia	Asistentă medicală	<i>Boșcanean</i>	
Sclifos Elena	Asistentă medicală	<i>Sclifos</i>	
Platon Ana	Asistentă medicală	<i>Platon</i>	
Ciocan Angela	Asistentă medicală	<i>Ciocan</i>	
Edlovscaia Raisa	Asistentă medicală	<i>Edlovscaia</i>	
Ojog Tatiana	Asistentă medicală	<i>Ojog</i>	
Grecu Maria	Asistentă medicală	<i>Grecu</i>	
Dobrovolschi Eugenia	Asistentă medicală	<i>Dobrovolschi</i>	
Chetrean Natalia	Asistentă medicală	<i>Chetrean</i>	
Grier Angela	Asistentă medicală	<i>Grier</i>	
Bețco Angela	Asistentă medicală	<i>Bețco</i>	
Ursu Eugenia	Asistentă medicală	<i>Ursu</i>	

4. SCOPUL PROCEDURII

Scopul Procedurii este reacționarea rapidă a IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) sesizarea organelor competente responsabile de protecția copilului a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului și a pacienților fără capacitate de decizie.

IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) se obligă să asigure un mediu sigur și prietenos copiilor și a pacienților fără capacitate de decizie, să prevină și să raporteze organelor competente responsabile de protecția copilului a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului.

	REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII IMSP CENTRUL DE SĂNĂTATE CRIULENI MD 4801 , or Criuleni, str.Ștefan cel Mare 1 , Tel 0248 22 2 45 , e-mail: cscriuleni@ms.md	Ed.:1 Rev.:0 Exemplar: 20 Data aplicării: 09.12.2025 Pag.: 4/11
	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA COPILULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE DECIZIE	Cod: POS-SJ-10

5. DOMENIUL DE APLICARE A PROCEDURII OPERAȚIONALE

5.1. Procedura operațională se aplică tuturor angajaților IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) precum și persoanelor (din randul contractorilor și subcontractorilor) cu care aceștia interacționează direct în timpul programului de lucru.

6. DOCUMENTELE DE REFERINȚĂ, APLICABILE PROCEDURII OPERAȚIONALE

6.1. Reglementări internaționale:

Convenția Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul)

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168008482e>

Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane

<https://rm.coe.int/168008371d>

6.2. Reglementări naționale:

Legea nr.140/2014 privind protecția specială a copiilor aflați în situații de risc,
 Hotărârea Guvernului nr.270/2014 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea și referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijenței, exploatării și traficului
 Codul Familiilor

6.3. Reglementări secundare:

Ordinul nr.445 din 09.06.2015 Cu privire la aprobarea Instrucțiunii metodice privind intervenția instituțiilor medicale în identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea cazurilor de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului

6.3. Reglementări interne:

IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) trebuie să:

- organizeze și să asigure implementarea Instrucțiunii metodice privind intervenția instituțiilor medicale în identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea cazurilor de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului;
- întreprindă măsuri în consolidarea capacităților resurselor umane, în vederea aplicării Instrucțiunii metodice privind intervenția instituțiilor medicale în identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea cazurilor de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului;
- organizeze activități de comunicare și informare, sensibilizare și educare în rândul populației, privind prevenirea cazurilor de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului.

6.5. Alte documente:

7. DEFINIȚII ȘI PRESCURTĂRI ALE TERMINILOR UTILIZAȚI ÎN PROCEDURĂ.

7.1. Definiții ale termenilor:

	REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII IMSP CENTRUL DE SĂNĂTATE CRIULENI MD 4801 , or Criuleni, str.Ștefan cel Mare 1 , Tel 0248 22 2 45 , e-mail: cscriuleni@ms.md	Ed.:1 Rev.:0 Exemplar: 20 Data aplicării: 09.12.2025 Pag.: 5/11
	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA COPILULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE DECIZIE	Cod: POS-SJ-10

deplină; Noțiunile principale utilizate au următoarele semnificații:

1) copil – persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nu are capacitatea de exercițiu
 2) copil aflat în situație de risc – copil în privința căruia, ca urmare a evaluării, se constată una sau mai multe din situațiile prevăzute la art. 8 al Legii nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți;

3) interesul superior al copilului – asigurarea condițiilor adecvate pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă a copilului, ținând cont de particularitățile individuale ale personalității lui și de situația concretă în care acesta se află;

4) copil-victimă – copil, căruia, prin acțiuni sau inacțiuni i-au fost aduse daune morale, fizice sau materiale ca rezultat al violenței, neglijării, exploatării, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale, traficului;

5) revictimizare – proces repetat de victimizare, care apare ca rezultat al intervenției neadecvate din partea instituțiilor sau specialiștilor în privința copiilor victime ale violenței, neglijării, exploatării, traficului;

6) violență împotriva copilului – forme de rele tratamente aplicate de către părinți/reprezentanții legali/persoana în grija căreia se află copilul sau de către orice altă persoană, care produc vătămare actuală sau potențială asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol viața, dezvoltarea, demnitatea sau moralitatea, care includ următoarele tipuri de violență:

a) violență fizică – vătămare intenționată a integrității corporale ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acțiuni cu efect similar;

b) violență sexuală – orice violență cu caracter sexual sau orice conduită sexuală ilegală, hărțuirea sexuală; orice conduită sexuală nedorită, impusă; obligarea practicării prostituției; orice comportament sexual ilegal în raport cu copilul, inclusiv prin mîngîieri, sărutări, pozare a copilului și prin alte atingeri nedorite cu tentă sexuală; alte acțiuni cu efect similar;

c) violență psihologică – impunere a voinței sau a controlului personal, provocare a stărilor de tensiune și de suferință psihică prin ofense, luare în derîdere, înjurare, insultare, poreclire, șantajare, distrugere demonstrativă a obiectelor, prin amenințări verbale, prin afișare ostentativă a armelor sau prin lovire a animalelor domestice; impunere a izolării prin detenție, inclusiv în locuința familială; izolare de familie, de comunitate, de prieteni; interzicere a realizării profesionale, interzicere a frecventării instituției de învățămînt; deposedare de acte de identitate; privare intenționată de acces la informație; alte acțiuni cu efect similar;

d) violență spirituală – subestimare sau diminuare a importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, prin interzicere, limitare, luare în derîdere sau pedepsire a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice sau religioase; impunere a unui sistem de valori personal inacceptabile, alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare;

e) violență economică – privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate; abuz de variate situații de superioritate pentru a sustrage bunurile copilului; interzicere a dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune; refuz de a susține material copilul; impunere la munci grele și nocive în detrimentul sănătății, alte acțiuni cu efect similar;

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA
COPILULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE
DECIZIE**

Cod: POS-SJ-10

7) trafic de copii – recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unui copil în scop de exploatare, chiar dacă aceste acțiuni nu se realizează cu aplicarea vreunui din mijloacele de constrângere, prin răpire, fraudă, înșelăciune, abuz de putere sau de situație de vulnerabilitate ori prin darea sau primirea de bani ori de beneficii de orice gen pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra unei alte persoane, în scopul exploatării acesteia;

8) neglijarea copilului – omisiunea sau ignorarea voluntară sau involuntară a responsabilităților privind creșterea și educarea copilului, fapt care pune în pericol dezvoltarea lui fizică, mintală, spirituală, morală sau socială, integritatea lui corporală, sănătatea lui fizică sau psihică. Neglijarea poate lua următoarele forme:

a) neglijare alimentară – privarea copilului de hrană sau malnutriția acestuia;

b) neglijare vestimentară – lipsa de îmbrăcăminte și/sau de încălțăminte, în special a celor necesare pentru perioada rece a anului;

c) neglijare a igienei – nerespectarea normelor generale de igienă personală, condiții de locuit insalubre, care amenință viața sau sănătatea copilului;

d) neglijare medicală – lipsa ori refuzul îngrijirilor medicale necesare pentru protecția vieții, integrității corporale și a sănătății copilului, neadresarea la medici în cazuri de urgență;

e) neglijare educațională – refuzul încadrării copilului într-o instituție școlară, neșcolarizarea copilului;

f) neglijare emoțională – ignorarea problemelor psihoemoționale ale copilului;

g) neglijare în supraveghere – punerea sau lăsarea copilului în condiții ori circumstanțe în care lipsa de supraveghere poate conduce la îmbolnăvirea copilului, traumatismul copilului, exploatarea copilului sau decesul acestuia;

9) exploatarea prin muncă a copilului – munca ce prin natura sa sau prin condițiile în care se exercită este susceptibilă de a dăuna sănătății, securității sau moralității copilului;

10) pericol iminent – circumstanțe care indică în mod cert asupra existenței elementelor constitutive ale unei infracțiuni contra vieții și/sau sănătății copilului și care au sau pot avea impact grav asupra integrității fizice și/sau psihice a acestuia;

11) luarea copilului de la părinți – procedură prin care copilul este separat de părinți sau de persoanele în grija cărora acesta se află, efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți și prezentei Instrucțiuni;

12) ordonanță de protecție – act legal prin care instanța de judecată aplică măsuri de protecție a victimei;

13) interviu de protecție – prima discuție cu copilul realizată de către managerul de caz sau de către un alt specialist prezent la locul aflării copilului în procesul evaluării inițiale, în cazul în care realizarea interviului de protecție de către specialistul respectiv corespunde necesităților specifice și interesului superior al copilului, în scopul stabilirii gradului de securitate a copilului și informării acestuia despre drepturile sale, serviciile de asistență, măsurile de protecție;

14) raport de evaluare psihologică – rezultatul final al activității psihologului orientată spre descrierea și evaluarea particularităților individual-psihologice ale personalității copilului realizat cu scopul aprecierii stărilor actuale, a pronosticului dezvoltării ulterioare și elaborării de recomandări, care sînt determinate de scopul evaluării;

15) persoană de încredere – persoană adultă din anturajul copilului în care copilul manifestă încredere, cu care este dispus să comunice și căreia îi poate destăinui o situație în care se simte

	REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII IMSP CENTRUL DE SĂNĂTATE CRIULENI MD 4801 , or Criuleni, str.Ștefan cel Mare 1 , Tel 0248 22 2 45 , e-mail: cscriuleni@ms.md	Ed.:1 Rev.:0 Exemplar: 20 Data aplicării: 09.12.2025 Pag.: 7/11
	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA COPILULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE DECIZIE	Cod: POS-SJ-10

amenințat sau în pericol;

16) prevenirea primară a violenței, neglijării, exploatării și traficului de copii – acțiuni de sensibilizare cu privire la reducerea toleranței la violență, neglijare, exploatare, trafic, adresate publicului larg;

17) prevenirea secundară a violenței, neglijării, exploatării și traficului de copii – acțiuni care se adresează grupurilor cu risc crescut de a manifesta comportament violent sau grupurilor cu risc de victimizare cum ar fi: copii și adolescenți care trăiesc în familii cu violență, copii cu risc de abandon școlar, cu absenteism din cauze familiale;

18) prevenirea terțiară a violenței, neglijării, exploatării și traficului de copii – acțiuni care se adresează grupurilor afectate deja de violență, neglijare, exploatare, trafic, în scopul prevenirii recidivelor, sancționarea sau recuperarea agresorilor, securitatea victimelor, recuperarea sau tratarea efectelor și consecințelor;

19) autoritate tutelară locală – primarii de sate (comune) și orașe;

20) autoritate tutelară teritorială – secțiile/direcțiile asistență socială și protecție a familiei.

21) echipă multidisciplinară – grup convocat de specialistul în protecția drepturilor copilului sau, în lipsa acestuia, de către asistentul social comunitar, compus din profesioniști din diferite domenii, cu atribuții în protecția copilului, care colaborează la prevenirea și soluționarea cazurilor de violență, neglijare, exploatare și trafic;

22) plan individual de asistență – document prin care se realizează planificarea serviciilor, a prestațiilor și a măsurilor de protecție a copilului în baza evaluării complexe a acestuia și a familiei sale;

23) plasament – măsură de protecție a copilului separat de părinți prin care se asigură condiții pentru creșterea și îngrijirea acestuia în servicii sociale de plasament;

24) plasament de urgență – plasamentul copilului a cărui viață sau sănătate sînt în pericol iminent, indiferent de mediul în care acesta se află, pentru o perioadă de pînă la 72 de ore;

25) plasament planificat – plasamentul copilului într-un serviciu social, pentru o perioadă determinată de timp, conform prevederilor planului individual de asistență;

26) managerul de caz – specialistul în protecția drepturilor copilului din cadrul primăriei, iar în lipsa acestuia asistentul social comunitar.

Nr. Crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1	OMS	Organizatia Mondiala a Sanatatii
2	PCN	Protocol Clinic National
3	SMC	Subdiviziunea de Management al Calitatii serviciilor medicale

8. DESCRIEREA PREZENTEI PROCEDURI OPERAȚIONALE

8.1. Generalități

Șef al IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) organizează identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea cazurilor de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului.

8.2. Procedura de identificare, înregistrare și evaluare inițială a cazurilor suspecte de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului

IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) :

- înregistrează cazurile suspecte de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului și/sau să se

	REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII IMSP CENTRUL DE SĂNĂTATE CRIULENI MD 4801 , or Criuleni, str.Ștefan cel Mare 1 , Tel 0248 22 2 45 , e-mail: cscriuleni@ms.md	Ed.:1	Rev.:0
		Exemplar: 20 Data aplicării: 09.12.2025 Pag.: 8/11	
PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA COPILULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE DECIZIE		Cod: POS-SJ-10	

autosesizeze în situațiile în care au identificat cazuri suspecte de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului (în continuare – caz suspect), aplicând procedurile sectoriale;

- informează imediat prin telefon autoritatea tutelară locală, iar în decurs de 24 ore să-i expedieze fișa de sesizare a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului (în continuare – fișa de sesizare). Fișa de sesizare (ANEXĂ) se completează cu datele deținute în momentul identificării cazului suspect, în special, în baza informațiilor obținute de la sursa raportării cazului suspect.

Direcția generală pentru protecția drepturilor copilului – tel. 022 22 76 50; 022 22 12 35

Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni – 0 (248) 2-07-60, 0248-22548

- informează imediat suplimentar:

a) inspectoratul teritorial de poliție / procuratura – în cazul în care cunosc ori suspectă că un copil este victimă a unei infracțiuni/contravenții;

b) serviciul de asistență medicală de urgență – în cazul în care sesizarea conține informații privind existența pericolului iminent pentru viața sau sănătatea copilului, a tentativelor de suicid din partea copiilor;

c) inspectoratul de stat al muncii – în cazul în care sesizarea cazului suspect conține informații privind utilizarea muncii copilului la lucrările cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase, precum și la lucrări care pot să aducă prejudicii sănătății sau integrității morale a copiilor.

8.3. Procedura de asigurare a măsurilor urgente de protecție a copilului în cazul existenței pericolului iminent pentru viața și sănătatea acestuia

Dacă în urma evaluării inițiale se constată pericol iminent pentru viața sau sănătatea copilului, IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF, OS) întreprinde următoarele măsuri urgente de protecție a copilului:

- 1) acordă asistența medicală necesară, în conformitate cu procedura de intervenție a lucrătorilor instituțiilor medicale în cazurile de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului
- 2) solicită serviciul de asistență medicală urgentă 112, la necesitate, în conformitate cu procedura de intervenție a lucrătorilor instituțiilor medicale în cazurile de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului;
- 2) informează Dispeceratul Inspectoratului teritorial de poliție pentru documentarea cazului, asigurarea securității copilului și altor specialiști implicați, în cazul luării forțate a copilului de la părinți sau persoanele în grija cărora se află copilul.

8.4. Procedura de intervenție a lucrătorilor instituțiilor medicale în cazurile de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului

Examinarea medicală primară a cazurilor în cadrul procesului de evaluare inițială:

- 1) Examinarea medicală primară a fiecărui copil care se suspectează a fi victimă a violenței, neglijării, exploatării, traficului;
- 2) Este obligatoriu inițiat de către medicul de familie/asistentul medical de familie/pediatru/alt specialist de profil din cadrul asistenței medicale specializate de ambulator care a fost sesizat/a identificat cazul suspect, sau care a fost solicitat pentru efectuarea acesteia în calitate de membru al echipei multidisciplinare;

În cazurile de pericol iminent pentru viață și sănătatea copilului lucrătorii medicali efectuează examinarea medicală primară a cazului identifiacal imediat, și în termen de cel mult 24 de ore

	REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII IMSP CENTRUL DE SĂNĂTATE CRIULENI MD 4801 , or Criuleni, str.Ștefan cel Mare 1 , Tel 0248 22 2 45 , e-mail: cscriuleni@ms.md	Ed.:1 Rev.:0 Exemplar: 20 Data aplicării: 09.12.2025 Pag.: 9/11
	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA COPILULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE DECIZIE	Cod: POS-SJ-10

Aceasta este efectuată conform procedurii existente, cu utilizarea Schemei tip de completare a documentației medicale în cazul identificării violenței în familie, aprobate de către Ministerul Sănătății.

În procesul examinării medicale, lucrătorul medical realizează interviul de protecție cu copilul, în cadrul căruia va:

- determina confirmarea/infirmarea producerii cazului de violență, neglijare, exploatare și trafic față de copil și circumstanțele acestuia;
- determină gradul actual de siguranță al copilului;
- stabilă persoanele de încredere din anturajul copilului (prieteni, rude, vecini, preot etc.), precum și rețelele de suport cărora copilul le poate fi încredințat;
- posibilități de plasament temporar;
- informare a copilului (ținând cont de vârsta și capacitatea acestuia) despre drepturile pe care le are, măsurile de protecție propuse și servicii de suport care urmează a fi acordate.

Orice lucrător medical din cadrul IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) , în baza examinării medicale primare și a interviului de protecție, după caz, este obligat să completeze Fișa de sesizare a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului.

8.5. Procedura de raportare a cazurilor examinate

I) Raportarea în adresa autorității tutelare locale/teritoriale a fiecărui caz suspect sesizat sau identificat după examinarea acestuia este obligatorie. În cazul constatării situației de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului, IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) va urmări respectarea următoarei proceduri:

- La nivelul asistenței medicale primare, dacă cazul a fost identificat de către medicul de familie/asistent medical de familie/pediatru, acestea:
 - va anunța telefonic autoritatea tutelară locală/teritorială despre cazul identificat și suplimentar, reieșind din gravitatea cazului, va informa serviciul de gardă al inspecției teritoriale de poliție (112) sau polițistul de sector;
 - va informa conducătorul IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) despre cazul identificat și va completa Fișa de sesizare a cazului pe care o va prezenta acestuia pentru expediere în termen de cel mult 24 de ore în adresa autorității tutelare locale/teritoriale (în cazul când copilul este lăsat la domiciliu pentru îngrijiri).

În cazul când copilul necesită spitalizare, IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) va organiza spitalizarea acestuia prin solicitarea serviciului AMU 112, atașând rezultatele primare efectuate, cu înregistrarea amplă a datelor în Trimirerea-extras F 027/e.

- La nivelul asistenței medicale specializate de ambulator, dacă cazul a fost identificat de către medicul specialist de profil, acesta:
 - va anunța telefonic autoritatea tutelară locală/teritorială despre cazul identificat și suplimentar, reieșind din gravitatea cazului, va informa serviciul de gardă al inspecției teritoriale de poliție (112) sau polițistul de sector;
 - va informa conducătorul IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF,OS) despre cazul identificat și va completa Fișa de sesizare a cazului pe care o va prezenta acestuia pentru expediere în termen de cel mult 24 de ore în adresa autorității tutelare locale/teritoriale (în cazul când copilul este lăsat la domiciliu pentru îngrijiri).

	REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII IMSP CENTRUL DE SĂNĂTATE CRIULENI MD 4801 , or Criuleni, str.Ștefan cel Mare 1 , Tel 0248 22 2 45 , e-mail: cscriuleni@ms.md	Ed.:1	Rev.:0
		Exemplar: 20	
		Data aplicării: 09.12.2025	
		Pag.: 10/11	
	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA COPILULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE DECIZIE	Cod: POS-SJ-10	

8.6. Organizarea evidenței și păstrării documentației

Cazurile suspecte sesizate sau identificate de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului sunt înregistrate de către lucrătorii medicali în Registrul de evidență de model aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății.

Pentru evidența și monitorizarea cazurilor cu impact asupra sănătății copilului este efectuată îndeplinirea documentației medicale primare, aprobate de Ministerul Sănătății. Aceasta este îndeplinită cu acuratețe, cu rezultatele examinărilor și procedurilor medicale clinice și paraclinice efectuate, dar și semnele violenței constatate, și circumstanțele care ulterior pot facilita/contribui la efectuarea monitorizării impactului.

Documentația medicală este păstrată în IMSP CS Criuleni

8.7. Prevenirea cazurilor (procedura de organizare instituțională)

8.7.1. Organizarea instruirilor și informării personalului IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF, OS)

Centrul medical asigură:

- informarea anuală a personalului despre prevederile cadrului legislativ- normativ în domeniu, inclusiv despre prevederile Instrucțiunii metodice;
- efectuarea raportării sesizărilor cazurilor suspecte identificate, precum și siguranței și securității copiilor până la spitalizare;
- punerea la dispoziția lucrătorilor medicali a formularelor de sesizare, listei de contacte (telefoane/faxuri/e-ma uri) ale autorităților tutelare teritoriale/locale, poliției, altor instituții publice, servicii sociale specializate cu atribuții în domeniul protecției drepturilor copilului și intervenție în cazurile de risc;
- depistarea precoce a copiilor în situații de risc prin promovarea efectuării de către medicii de familie/asistenții medicali de familie a vizitelor de patronaj, sistematice la domiciliul acestora pentru monitorizarea evoluției stării sănătății, inclusiv pentru consultarea părinților/îngrijitorilor despre normele îngrijirii adecvate a copiilor;
- încheierea contractelor de prestare a serviciilor medicale cu centrele/serviciile de reabilitare a victimelor violenței, autoritățile administrației publice locale.

La nivel de teritoriu administrativ, activitățile de prevenire și informare sunt asigurate de către medicul de familie/medicul pediatru. Sunt organizate în comun instruirii, seminare, conferințe locale etc. cu medicii și asistentele medicale în problemele ce țin de sănătatea mamei și copilului, precum și în problemele de asistență socială.

8.7.2. Activități de prevenire în rândul grupurilor țintă a populației

În cadrul IMSP CS Criuleni și teritoriile (OMF, OS) sunt promovate și desfășurate activități de informare a părinților/îngrijitorilor din grupurile de risc despre semnele violenței, neglijării, exploatării și traficului, modalitatea de identificare și sesizare a cazurilor de violență, depistarea precoce a cazurilor suspecte, inclusiv despre serviciile specializate existente, la care pot apela în caz de necesitate.

Informarea va fi efectuată prin intermediul lucrătorilor medicali, pliantelor, rețelelor sociale.

8.6. Resurse necesare

8.6.1. Resurse materiale:

	REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII IMSP CENTRUL DE SĂNĂTĂTE CRIULENI MD 4801 , or Criuleni, str.Ștefan cel Mare 1 , Tel 0248 22 2 45 , e-mail: cscriuleni@ms.md	Ed.:1	Rev.:0
		Exemplar: 20	
		Data aplicării: 09.12.2025	
		Pag.: 11/11	
PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROTECȚIA COPILULUI ȘI A PACIENȚILOR FĂRĂ CAPACITATE DE DECIZIE		Cod: POS-SJ-10	

8.6.2. **Resurse umane:** tot personalul medical superior și mediu

8.6.3. **Resurse financiare :** nu necesită

8.6.4. **Resurse nemateriale:**

Nu necesită

9. RESPONSABILITĂȚI ȘI RĂSPUNDERI ÎN DERULAREA ACTIVITĂȚII

Subdiviziunea de Management a Calității serviciilor medicale/Comitetului de etică:

- Asigură implementarea și monitorizarea Procedurii operaționale
- Asigură raportarea datelor Responsabilului de SMC și colaboratorilor instituției, la ședințele lunare.

Șef secție și asistent medical superior al secției:

- asigură informarea personalului medical privind modul de reacționare în caz suspect de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului
- asigură monitorizarea implementării procedurii
- elaborează măsuri corective și preventive
- raportează anual Responsabilului de SMC rezultatele valorificării activității procedurate

10. Anexe, înregistrări, arhivări

N/A

Pct. 11. Cuprins:

Numarul componentei în cadrul procedurii operaționale	Denumirea componentei din cadrul procedurii operaționale	Pag
1	Coperta - Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.	1
2	Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor	1
3	Lista de difuzare, domeniul de aplicare	1-2
4	Scopul procedurii	2
6	Domeniul de aplicare	3
7	Definiții și abrevieri, definiția termenilor	4-5
8	Descrierea activității	6-9
9	Responsabilități	10
10	Anexe, formulare, înregistrări, arhivări	10
11	Cuprinsul	10

Ordinea de zi:

Studierea Operațiunilor Standard (POS) aplicate în domeniul medical.

În cadrul conferinței au participat 40 asistenți medicali de familie.

POS au fost studiate și au fost citite de către șeful secției: Novîtchi Tatiana.

POS Comunicarea și consilierea pacienților.

POS Comunicarea și consilierea pacienților alolingvi.

POS Comunicarea pacientului a unui diagnostic grav sau a unei vești proaste.

POS Obținerea consimțământului informat al pacientului prin intervențiile medicale cu risc sporit.

POS Obținerea refuzului cu privire la actul medical al pacientului.

POS Sesizarea organelor competente responsabile de protecția copilului și a pacienților fără capacitatea de decizie.

POS Dreptul pacientului la evaluare și managementul durerii.

POS Securitatea, confidențialitatea și integritatea informațiilor.

POS Dreptul pacientului de a-și manifesta mulțumirile, nemulțumirile în cartea de reclamații.

POS Relațiile cu publicul (purători de cuvânt, pliante, media).

POS Cauzele ce pot duce la vătămări corporale prin cădere, lovire.

POS Consultarea Comitetului de Bioetică și Deontologie.

POS Depistarea și evaluarea complicațiilor medicale.

POS Evaluarea gradului de satisfacție a angajaților.

POS Prevenirea și raportarea cazurilor de hărțuire sexuală la locul de muncă.

POS Instruirea anuală a angajaților: gestionarea riscurilor, riscurile de corupție.

POS Sistemele de alimentație cu apă, energie electrică, gestionare a deșeurilor.

POS Relație cu publicul (purători de cuvânt, media).

POS Securitatea, confidențialitatea și integritatea.

POS Înregistrările clinice pentru fiecare pacient examinat sau tratat, în fișele medicale a pacienților.

POS Identificarea corectă a pacientului, confirmarea diagnosticului, justificarea tratamentului prescris.

POS Evaluarea sistematică a conținutului și calității întregirărilor.

POS acumularea, informarea, transmiterea datelor către instituțiile interesate.

POS Creșterea nivelului de satisfacție a pacienților și angajaților.

POS Realizarea proceselor însoțite de riscuri.

POS Managementul riscurilor.